

Ympäristöoppi 5lk.

TAVOITE	ARVIOINNIN KOHDE	ALIN TAITOTASO	HYVÄN OSAAMISEN KUVAUS	ESIMERKKISISÄLTÖJÄ
TUTKIMISEN JA TOIMIMISEN TAIDOT				
T1 synnyttää ja ylläpitää oppilaan kiinnostusta ympäristöön ja ympäristöopin opiskeluun sekä auttaa oppilasta kokemaan kaikki ympäristöopin tiedonalat merkityksellisiksi itselleen	Ympäristöopin merkityksen hahmottaminen		Ei käytetä arvosanan muodostamisen perusteena. Oppilasta ohjataan pohtimaan kokemuksiaan ympäristöopin opiskelusta osana oman oppimisensa arviointia.	
T4 rohkaista oppilasta muodostamaan kysymyksiä eri aihepiireistä sekä käyttämään niitä tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohtana T5 ohjata oppilasta suunnittelemaan ja toteuttamaan pieniä tutkimuksia, tekemään havaintoja ja mittauksia monipuolisissa oppimisympäristöissä eri aisteja ja tutkimus- ja mittausvälineitä käyttäen T6 ohjata oppilasta tunnistamaan syy-seuraussuhteita, tekemään johtopäätöksiä tuloksistaan sekä esittämään tuloksiaan ja tutkimuksiaan eri tavoin	Kysymysten muodostaminen Tutkimisen taidot: suunnittelu, havainnointi ja mittaukset Tutkimisen taidot: Johtopäätösten tekeminen ja tulosten esittäminen	Oppilas osallistuu aiheeseen liittyvien kysymyksiin muodostamiseen yhdessä toisten kanssa. Oppilas osallistuu havainnointiin, mittaamiseen ja dokumentointiin sekä kertoo näistä ohjatusti. Oppilas kuvailee ohjatusti tehtyä tutkimusta ja sen tuloksia.	Oppilas osaa muodostaa aiheeseen liittyviä kysymyksiä, joita voidaan yhdessä kehittää tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohdaksi. Oppilas osaa toimia, havainnoida, mitata ja dokumentoida tuloksia ohjeiden mukaisesti. Oppilas osaa suunnitella pieniä tutkimuksia yksin tai yhdessä muiden kanssa. Oppilas harjoittelee ohjatusti syy-seuraussuhteiden tunnistamista ja osaa tehdä yksinkertaisia johtopäätöksiä tuloksista. Oppilas osaa esittää tuloksiaan selkeästi.	Tutkimusprojektin toteutus ja raportointi, tutkimuksen vaiheet Kasvatuskoe, esim. ravinteiden vaikutus kasvutekijänä, tutkimuksen vaiheet Ilman ominaisuuksia Lämpö
T10 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia harjoitella ryhmässä toimimista erilaisissa rooleissa ja vuorovaikutustilanteissa, innostaa oppilasta ilmaisemaan itseään ja kuuntelemaan muita sekä tukea	Vuorovaikutuksen taitojen kehittäminen sekä tunteiden tunnistaminen ja säätely	Oppilas työskentelee erilaisissa ryhmissä ohjatusti. Oppilas nimeää ohjatusti tunteiden ilmaisuun ja niiden säätelyyn liittyviä keinoja.	Oppilas työskentelee yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi antaen ja vastaanottaen palautetta. Oppilas kuvailee tunteiden ilmaisuun ja niiden säätelyyn liittyviä keinoja.	Tunnetaidot, arvot ja asenteet Turvataidot-fyysinen ja psyykinen koskemattomuus

Ympäristöoppi 5lk.

oppilaan valmiuksia tunnistaa, ilmaista ja säädellä tunteitaan				
TIEDOT JA YMMÄRRYS				
T12 ohjata oppilasta hahmottamaan ympäristöä, ihmisten toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä ympäristöopin käsitteiden avulla sekä kehittämään käsiterakenteitaan ennakkokäsityksistä kohti käsitteiden täsmällistä käyttöä	Käsitteiden käyttö	Oppilas tunnistaa ja osaa selittää joitakin ympäristöopin tiedonalojen käsitteitä.	Oppilas selittää keskeisimpiä käsitteitä ja antaa niistä esimerkkejä. Oppilas osaa yhdistää joitain käsitteitä loogisesti toisiinsa.	Vuosiluokan tiedonalojen keskeisimmät käsitteet.
T14 ohjata oppilasta hankkimaan luotettavaa tietoa, ilmaisemaan perustellen erilaisia näkemyksiä sekä tulkitsemaan ja arvioimaan kriittisesti tietolähteitä ja näkökulmia	Näkemyksien ilmaiseminen ja kriittinen lukutaito	Oppilas hakee ohjatusti tietoa annetuista tietolähteistä. Oppilas nimeää jonkin tietolähteen luotettavuuteen liittyvän tekijän.	Oppilas hakee tietoa erilaisista tietolähteistä. Oppilas arvioi tietolähteiden luotettavuuteen liittyviä tekijöitä. Oppilas perustelee erilaisia näkemyksiä ja nimeää näkökulmien välisiä eroja.	
T15 ohjata oppilasta luonnon tutkimiseen, eliöiden ja elinympäristöjen tunnistamiseen ja ekologiseen ajatteluun sekä ohjata oppilasta ihmisen rakenteen, elintoimintojen ja kehityksen ymmärtämiseen	Biologian tiedonala: Luonnon tutkiminen, eliöiden ja elinympäristöjen tunnistaminen, ihmisen rakenne, elintoiminnot ja kehitys	Oppilas tunnistaa ohjatusti joitakin eliöitä, elinympäristöjä ja elottoman luonnon tekijöitä. Oppilas laatii ohjatusti pienen kasvion. Oppilas osallistuu kasvien kasvun tutkimiseen. Oppilas tunnistaa joitakin ihmisen rakenteita ja elintoimintoja sekä ihmisen kehittymisen vaiheita.	Oppilas osaa havainnoida luontoa, tunnistaa yleisimpiä kasvilajeja ja niiden tunnusomaisia elinympäristöjä. Oppilas laatii ohjatusti pienen kasvion, osaa tutkia kokeellisesti kasvien kasvua yksin ja yhdessä muiden kanssa sekä osaa pääpiirteittäin kuvata ihmisen rakenteen, elintoiminnot ja kehityksen.	Ihmisen rakenne ja keskeiset elintoiminnot: esim. hengitys, verenkierto, ruoansulatus Ihmisen lisääntyminen Ihmlajin kehitysvaiheita, esim. Lucy Metsä elinympäristönä, metsän kerrokset Jatketaan kasvion tekemistä osana opetusta: metsän kasveja (alin taso vähintään 4 kasvia) Kasvatuskoe-esim. Ravinteiden vaikutus, tutkimuksen vaiheet Yhteyttäminen
T16 ohjata oppilasta maantieteelliseen ajatteluun, hahmottamaan omaa ympäristöä ja koko maailmaa sekä harjaannuttamaan kartankäyttö- ja muita geomediataitoja	Maantiedon tiedonala: maapallon hahmottaminen, kartta- ja muut geomediataidot	Oppilas nimeää joitakin Euroopan valtioita, kaupunkeja ja luonnonmaantieteellisiä kohteita.	Oppilas käyttää karttoja ja erilaisia geomedialähteitä sekä tunnistaa niistä Euroopan, sen eri osia ja niiden piirteitä.	Eurooppa maanosana Euroopan eliöitä ja elinympäristöjä Euroopan ilmastoalueita ja ihmisen toimintaa eri alueilla. Ravinnontuotanto

Ympäristöoppi 5lk.

		Oppilas käyttää joitakin maantieteellisiä käsitteitä. Oppilas käyttää ohjatusti karttoja.		Erilaisia kartta-aineistoja ja diagrammeja
T17 ohjata oppilasta tutkimaan, kuvaamaan ja selittämään fysikaalisia ilmiöitä arjessa, luonnossa ja teknologiassa sekä rakentamaan perustaa energian säilymisen periaatteen ymmärtämiselle	Fysiikan tiedonala: Fysikaalisten ilmiöiden tutkiminen, kuvaaminen ja selittäminen	Oppilas tekee havaintoja jostakin fysikaalisesta ilmiöstä ja kuvailee sitä käyttäen ohjatusti fysiikan käsitteitä. Oppilas nimeää joitakin energialähteitä ja -lajeja tutuissa tilanteissa.	Oppilas osaa havainnoida ja kuvata yksinkertaisia fysikaalisia ilmiöitä arjessa, luonnossa ja teknologiassa sekä harjoittelee niihin liittyviä selityksiä. Oppilas osaa käyttää energia-, voima- ja liikekäsitteitä arkisissa tilanteissa ja osaa antaa esimerkkejä energian säilymisen periaatteesta.	Energian säilymisen periaate: energialajien muuntuminen Lämpöenergia Uusituvat ja uusitumattomat energiavarat
T18 ohjata oppilasta tutkimaan, kuvaamaan ja selittämään kemiallisia ilmiöitä, aineiden ominaisuuksia ja muutoksia sekä rakentamaan perustaa aineen säilymisen periaatteen ymmärtämiselle	Kemian tiedonala: Kemiallisten ilmiöiden tutkiminen, kuvaaminen ja selittäminen	Oppilas tietää, että aineella on olomuotoja. Oppilas luokittelee tai kuvailee aineita jonkin ominaisuuden perusteella. Oppilas antaa joitain esimerkkejä, miten kierrättäminen edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä.	Oppilas osaa havainnoida ja kuvata olomuotoja ja tuttujen aineiden ominaisuuksia sekä harjoittelee niihin liittyviä selityksiä. Oppilas tietää ja tunnistaa yleisimmät kierrätysmateriaalit ja kierrätyksen toimintaperiaatteet sekä miten ne edistävät luonnonvarojen kestäväää käyttöä.	Palaminen Yhteyttäminen Ilman ominaisuuksia Luonnonvarojen kestävä käyttö
T19 ohjata oppilasta ymmärtämään terveyden osa-alueita, arjen terveystottumusten merkitystä sekä elämäntapaa, lapsuuden ja nuoruuden yksilöllistä kasvua ja kehitystä sekä rohkaista oppilasta harjoittelemaan ja soveltamaan terveysosaamistaan arjessa	Terveystiedon tiedonala: Terveyden osa-alueiden ja arjen terveystottumusten tuntemus sekä niiden merkityksen pohtiminen, ikäkauteen liittyvän kasvun ja kehityksen tunnistaminen ja kuvaaminen	Oppilas nimeää jonkin terveyden osa-alueen ja terveyttä edistävän elintavan. Oppilas nimeää jonkin lapsuuden ja nuoruuden kasvuun ja kehitykseen liittyvän tunnuspiirteen.	Oppilas kuvailee terveyden osa-alueita ja keskeisiä terveyttä edistäviä elintapoja. Oppilas kuvailee lapsuuteen ja nuoruuteen liittyviä keskeisiä kasvun ja kehityksen tunnuspiirteitä ja niiden yksilöllistä vaihtelua.	Murrosikä Ihmisen seksuaalisuus ja seksuaalisuuden monimuotoisuus ikäkauden mukaisesti Päihteet, myrkytykset ja ensiaputaidot Terveyden edistäminen

Ympäristöoppi 5lk.